

X-lecie Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”

tekst: dr Stanisław Abramczyk,
pełnomocnik prezidenta PIGE

Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój” ma już 10 lat. 25.10.2007, w okrągłą rocznicę ukonstytuowania się Izby, odbyła się w Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie konferencja „System finansowania ochrony środowiska – droga do polskiego sukcesu” odzwierciedlająca częściowo jej działalność. Współorganizatorami były PIGE i Klub Publicystów Ochrony Środowiska „Ekos” przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Uczestnikami byli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, nauki, organizacji proekologicznych, prasy, laureaci jubileuszowej edycji Konkursu „Zielony Laur”. Na konferencję przybyli m.in.: sprawujący honorowy patronat nad jubileuszowym Konkursem „Zielony Laur”: Marek Haliniak – główny inspektor ochrony środowiska, Kazimierz Kujda – prezes NFOŚiGW, Przemysław Gonera – przewodniczący Konwentu Prezesów WFOŚiGW oraz Krzysztof Zaręba – pełnomocnik rządu ds. promocji odnawialnych źródeł energii, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska i Bernadetta Czerska – wiceprezes Zarządu NFOŚiGW.

Minutą ciszy uczczono pamięć o zmarłym prof. Stefanie Kozłowskim, wybitnym naukowcu-ekologu, byłym ministrze ochrony środowiska, współzałożycielu i działaczu PIGE, osobistości o znacznym wkładzie do teorii i praktycznego zastosowania zasad rozwoju zrównoważonego. O jego roli mówili Krzysztof Zaręba – sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, Władysław Łagodziec – prezydent PIGE i syn zmarłego Tomasz Kozłowski. Aby udostępnić szerokiej publiczności jeszcze niepublikowany dorobek prof. Stefana Kozłowskiego, przygotowuje się do druku pracę jego autorstwa pt. Zrównoważony rozwój – program na jutro.

Część merytoryczną konferencji wypełniły referaty i dyskusja nt. finansowania ochrony środowiska. Prof. Józef Koziół, b. wicepremier i minister ochrony środowiska, a obecnie członek rady nadzorczej Banku Ochrony Środowiska, ukazał w swoim referacie genezę i pozytywne skutki funkcjonowania polskiego systemu ochrony środowiska. Prof. Tomasz Żylicz, dziekan

Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, skupił uwagę zebranych na korzystnych zmianach w tym systemie, a prof. Maciej Nowicki, prezes Fundacji EkoFundusz, przedstawił główne tezy raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju nt. oceny i finansowania projektów ekologicznych przez fundusze publiczne. Barbara Kozal, dyrektor departamentu w Banku Ochrony Środowiska, zreferowała krajowe i zagraniczne możliwości pozyskiwania środków finansowych na przedsięwzięcia ekorozwojowe, zwłaszcza realizowane przez samorządy terytorialne. Omawiając mechanizmy, formy i sposoby pozyskiwania funduszy ze środków krajowych i zagranicznych (głównie unijnych), referenci poszczególnych tematów i uczestnicy dyskusji:

- akcentowali potrzebę utrzymania wypracowanego w Polsce systemu finansowania inwestycji proekologicznych (NFOŚiGW, WFOŚiGW, EkoFundusz, BOŚ) oraz bardziej praktycznego powiązania uzyskiwanych z jego agend środków ze środkami pochodzącymi z innych źródeł krajowych i zagranicznych,
- podkreślali, że jest to jeden z najlepszych systemów na świecie, którego adaptacją do własnych potrzeb zainteresowane są także inne kraje (np. Chiny),
- wyrazili zdecydowany sprzeciw wobec rządowych dążeń (formułowanych głównie przez minister finansów Zytę Gilowską) do upaństwowienia tego systemu, zaznaczając, że równałoby się to z klęską ekorozwoju w Polsce,
- postulowali wydania i upowszechnienie polskojęzycznej wersji zaprezentowanego tezewo przez prof. Nowickiego raportu OECD nt. oceny i finansowania projektów ekologicznych.

Danuta Grodzicka-Kozak, prezes WFOŚiGW w Gdańsku, zgłosiła propozycję usprawnienia możliwości uzyskiwania przez samorządy środków z unijnych funduszy strukturalnych i funduszu spójności.

O działalności PIGE w mijającym dziesięcioleciu i o założeniach na przyszłość mówili prezydent Izby Władysław Łagodziec i sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska (b. prezes PIGE) Krzysztof Zaręba.

PIGE (mająca obecnie w swoim składzie członkowskim 65 osób fizycznych i prawnych) jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego organizacją samorządu gospodarczego. Należą do niej m.in. Akademia Górniczo-Hutnicza (Kraków), Prywatna Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska (Radom), Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych (Warszawa), „Polska Ekologia – Kolektory Słoneczne” (Ząbki k. Warszawy), „Radkom” – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (Radom), Polskie Towarzystwo Melioracyjne (Warszawa), Alex Steward Environmental Services (Rotterdam). Rada Naukowa Izby liczy 16 profesorów i doktorów różnych specjalności kompetentnych w zakresie oceny i wdrożeń projektów ekorozwojowych.

Statutowa działalność PIGE obejmuje doradztwo specjalistyczne w zakresie ochrony środowiska, ocenę nowoczesnych technologii, projektów i inicjatyw kreujących obszary ekorozwojowe, promocyjne usługi i wdrożenia, ekologiczny patronat nad samorządami terytorialnymi (gminy, miasta, powiaty), m.in. w uzyskiwaniu kredytów, proekologicznej modernizacji urządzeń komunalnych, recyklingu, organizuje ekorozwojowe konferencje naukowe, prowadzi doroczny konkurs promocyjny „Zielony Laur”. W ostatnim okresie Izba była organizatorem lub współorganizatorem konferencji nt. rozwiązywania problemów finansowych i technicznych ekorozwoju w latach 2007 – 2012, polsko-ukraińskiej współpracy w pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych, zagrożeń dla systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce. Przedsięwzięcia te przyczyniły się do aktywizacji podmiotów państwowych, samorządowych i prywatnych w pozyskiwaniu środków dla realizacji projektów służących ochronie środowiska, do wyhamowania dążeń zmierzających do upaństwowienia znaczących filarów polskiego systemu finansowania ochrony środowiska, zapoczątkowały polsko-ukraińską współpracę na polu ekorozwoju (planuje się także kolejne wspólne przedsięwzięcia). Istotne znaczenie dla promowania

przedsięwzięć ekorozwojowych miał zorganizowany przy współudziale PIGE wyjazd przedstawicieli samorządów terytorialnych do austriackiej gminy Guesing, celem zapoznania się z jej dorobkiem w uzyskiwaniu energii ze źródeł alternatywnych. Gmina ta stworzyła bowiem własny – warty zaadaptowania w Polsce – system energetyczny oparty na lokalnych źródłach odnawialnych. Poczyniono również kroki dla uskutecznienia wdrożeń mających na celu demontaż i unieszkodliwienie urządzeń i wyrobów z azbestu oraz dla urealnienia recyklingu odpadów przemysłowych i komunalnych. Uzupełniono także zespół ekspertów PIGE o fachowców nowych specjalności.

Program na najbliższe lata obejmuje: uzupełnienie działalności PIGE o nowe kierunki i zadania wyłaniane przez bieżące i przyszłe potrzeby, tworzenie kolejnych oddziałów terenowych PIGE z programami własnymi odpowiadającymi potrzebom lokalnym, promowanie publikacji proekologicznych (publikacje medialne i książkowe), uskutecznienie współpracy wewnątrz krajowej i zagranicznej z podmiotami zaangażowanymi w działalność ekorozwojową, organizowanie konferencji wytyczających kierunki i sposoby promowania ekorozwoju poszczególnych regionów i ekosystemów. Dotyczy to w pierwszej kolejności konferencji nt. ekorozwojowego zagospodarowania regionu radomskiego w powiązaniu z formowaniem Mazowieckiego Obszaru Metropolitalnego w układzie Warszawa-Łódź-Radom i polsko-niemiecko-czeskiej konferencji nt. ekorozwojowego zagospodarowania dorzecza Odry oraz wprowadzania nowych technologii w budownictwie – budynki pasywne – ogrzewanie zeroenergetyczne pozwalają osiągnąć zdrowe ogrzewanie i chłodzenie bez zużycia paliwa.

PIGE organizuje wspólnie z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska doroczne konkursy pn. „Zielony Laur”. Jest to jedna z form uznania i promowania ekorozwoju. 🙌

Polska ekologia na światowym topie

Nasz system finansowania ochrony środowiska to dobry wzór dla Europy i świata. Taki wniosek zawiera najnowszy raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Raport został – po raz pierwszy w Polsce – zaprezentowany 25.10.2007 w Warszawie podczas sesji „Droga do polskiego sukcesu – system finansowania ochrony środowiska”.

Polski system tworzą: Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Bank Ochrony Środowiska i Ekofundusz. Raport przygotowali eksperci z OECD. Członkami tej organizacji jest 30 wysoko rozwiniętych państw, m.in. USA, Niemcy i Kanada.

Polskie instytucje tworzą uniwersalny i przejrzysty system – oceniają eksperci OECD.

Nowa publikacja przedstawia dobre praktyki związane z oceną projektów ekologicznych dofinansowywanych przez fundusze ekologiczne z krajów OECD. Adresatami podręcznika są m.in. politycy, decydenci, menedżerowie.

Raport międzynarodowej organizacji został zaprezentowany na sesji Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”, **rozpoczynającej obchody jej 10-lecia. Uczestnicy spotkania zgodnie podkreślali, że od przełomu lat 1989/1990, bez względu na zmiany polityczno-ekonomiczne, w naszym**

kraju jest konsekwentnie budowany i doskonalony system polskich instytucji finansujących ekologię. Jednym z jej najważniejszych dokonań jest stałe zapewnianie „wkładu krajowego” do projektów UE. Bez tych pieniędzy nie byłoby możliwe pozyskanie środków unijnych. **Polski system – już w połowie lat 90-tych – okazał się także pomocny przy pozyskiwaniu i obsłudze środków z GEF – Funduszu Globalnego Środowiska UNDP w Polsce (mechanizm finansowy zarządzany przez agendy ONZ) oraz tzw. Funduszu Norweskiego.**

Zielone laury dla zielonych firm

Jakie polskie firmy są liderami w pozyskiwaniu krajowych i unijnych środków pomocowych na realizację proekologicznych inwestycji? Odpowiedzią są wyniki konkursu „Zielony Laur” dla najlepszych w Polsce firm, instytucji i osób zasłużonych dla ochrony środowiska.

To już trzecia edycja tego prestiżowego konkursu. Firma Termochem z **Puław** zdobyła nagrodę za termizolacje w zakładach energetycznych i chemicznych w Polsce, jak i innych krajach Unii. „Zielone laury” trafiły również do kieleckiej Hydrogeotechniki oraz do dwóch firm pracujących na rzecz Elektrowni Turów w Bogatyni (**ELTUR-WAPORE i WASA**).

W kategorii osób szczególnie zasłużonych dla ochrony środowiska zwycięzcami okazali się: prof. Józef Kozioł i prof. Maciej Nowicki. Pośmiertnie uhonorowano również prof. Stefana Kozłowskiego, ministra środowiska w rządzie Jana Olszewskiego. Nagrody przyznano za wkład w tworzenie systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce.

W kategorii dla instytucji naukowo-badawczych laury przypadły Instytutowi Meteorologii i Gospodarki Wodnej za opracowanie i wdrażanie systemu wykrywania skażeń przed ujęciami wody dla miast na głównych rzekach. Druga nagrodzona instytucja to zespół Państwowego Instytutu Geologicznego. Wysoko oceniono wypracowaną tam metodologię przygotowywania map skażeń gruntów metalami i substancjami ropopochodnymi. Są one świetną pomocą przy przygotowywaniu planów i studiów zagospodarowania gruntów przez samorządy oraz władze wojewódzkie.

Gala konkursu miała miejsce w Warszawie 25.10.07. Towarzyszyła jej sesja „System finansowania ochrony środowiska – droga do polskiego sukcesu”. Honorowymi

Zielony Laur dla zespołu Państwowego Instytutu Geologicznego. Od prawej: A. Pasieczna, T. Nałęcz i J. Lis (Państwowy Instytut Geologiczny), M. Haliniak, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, M. Gromiec, Szef Kapituły „Zielonego Lauru”, i W. Brochwicz-Lewiński, Sekretarz Zarządu PIGE.

foto: Iwona Litwin

patronami konkursu zostali: Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska i Przewodniczący Konwentu Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska.

Już w styczniu przyszłego roku odbędzie się druga część „Zielonych Laurów”. Tym razem poznamy samorządowych liderów proekologicznej działalności.

Kontakt

Wojciech Brochwicz
sekretarz Polskiej Izby Gospodarczej Ekorozwój
tel.: 0503 159 122

PIGE

ul. Srebrna 16
00-810 Warszawa
tel./fax: 022 625 2632
e-mail: pignorezwoju@neostrada.pl